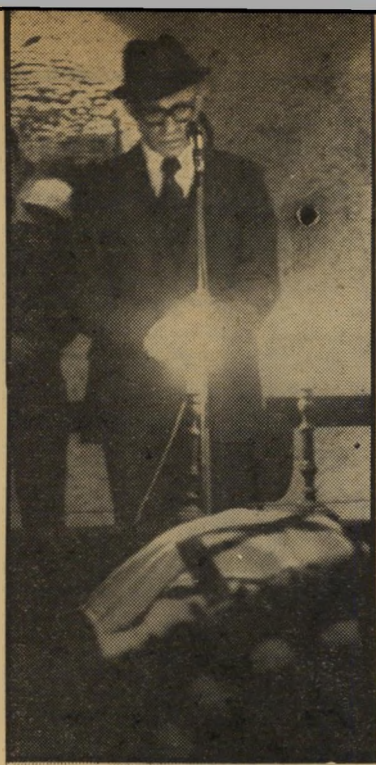

הממשלה שאינה מעשנת ואינה מדליפה התגלתה גם כממשלה שאינה מתפקדת ואינה מסוגלת להחליט

ראש-הממשלה מנחם בגין נאלץ להשיג תחף שבוע האחרון בשלוש לוויות. ביום זשישי האחרון הוא ניצב שעה ארוכה ליד קברו של רבי-אלוף מרדכי מקלף (58). הרמטכ"ל השלישי של צה"ל, שנפטר בי שבע שבוע מהתקף-לב בגרמניה, יומיים אחר-כך עמד בגין מעל גופתו של חברו לנשק באצ"ל, עמיחי ("גיד") פאגלין, מי שכינה כקצין-המבצעים של האצ"ל ושימש לאחרונה כיועץ ראש-הממשלה למיל-זמה בטרור. פאגלין נפטר מפצעיה שנפצע בתאונת-דרכים שאירעה לו לפני כחודש, שבה מצאה את מותה גם רעייתו. אולם הלווייה השלישית בה נטל בגין חלק הייתה לגביו אולי המכאיבה בכולן. זיהתה זו לווית האגדה על ממשלת השי"ת והמהפכה שבראשותו. תוך שבועות ספורים הידרדרה תדמיתה של ממשלת סלי-גוד לשפל מדרגה, שהזכיר את ממשלת המערך בימי הקודמים ביותר.

תוך שמונה חודשים הצליחה ממשלתו של בגין לבזבז את כל האשראי, האמון ואף ההתלהבות של חלק ניכר מהאוכלוסייה, עליה נישאה בחודשי כהונתה כראשונים. היא נחשפה במערומיה כמי שלא אכולת מריבות ותככים פנימיים, שי אינה מתפקדת כמעט באף תחום מתחומי השלטון ומתחמקת, בדיוק כמו ממשלות המערך שקדמו לה. מקבלת החלטות, הוסרה אוניברסיטת חיפה, חילוקי אדישות, תקוננוס הלאומי, שבגין כה השתוקק אליו, הושג סוף-סוף. לא רק יריבי ממשלתו זכו מתחו עליה ביקורת ושמוחו לאידה. הביקורת החריפה ביותר הושמעה דווקא מפי אנשי הליכוד עצמם. בשיבות סיעת הליכוד בכנסת, שנערכה היבוע, נדמה היה שכל חברי הסיעה שותפים באכזבתם וזכח מהחלטה ונישלוניתיה של הממשלה בכל התחומים, ובמיוחד בתחומי הכלכלה, חזקרה והרווחה.

האינפלציה המשיכה לדהור תוך איום להגיע לשיאים חדשים, שלא נודעו בעבר. המשרדים בתחום יחסי-העבודה החמירו השביתות התפסו לסקטורים של שירי-זים-ציבוריים, כשהממשלה מגלה לא רק חוסר-אונים להשתלט עליהן אלא גם אדישות והיעדר כל התמחות אליהן. הסקטור היחידי לעזרתו ביקשה הממשלה להיחלץ הייתה מערכת-הסיטות. אלא שגם בתחום זה גילתה הממשלה אוולת-ד. למרות שביקשה להעלות את שכר ה-70%, לא הייתה הממשלה מסוגלת ליישם החלטתה זו מבלי לגרום למפולת כללית במדיניות-השכר לא להריזבת פערים דאסטית בחברה הישראלית. גם בתחום שנועד להיות עיסוקה המריזבת של הממשלה, מדיניות-החוק, היא הת-גלתה בחידלונה. בתום שתי ישיבות ממו-שכות, שנועדו להכריע בנושא ההתנחלות ששטחים וחייבו החלטה אמיצה וחד-משי-מעית לכאן או לכאן, החליטה הממשלה

מנחם בגין מספיד את פאגלין אגדות מתות

שלא להחליט, השאירה את תמונת-המצב כפי שהיא, כשאיש בעולם או בישראל אינו יודע בעצם מה היא מדיניות הממשלה בשאלה שהיא נקודת-המפתח להמי שן שיחות-השלום עם מצריים. שליחותו של השגריר האמריקאי הנוי דד, אלפרד ארתטון, הגיעה למבוי סתום, כאשר בגין דחה שוב את ההצעה המצריית לניסוח הצהרת העקרונות המשותפת. לאור זה נראה היה כי הממשלה השלימה כבר עם החמצת ההודמנות והסדר שלום עם מצריים. השלמה זו קיבלה ביטוי בי דברים שהשמיע שרי-החוק משה דיין, כי תום מיפגשו עם שרי-החוק הבריטי, דיין ויד אואן, שהגיע לביקור בישראל כדי לשכנע את הממשלה לחזור בה מעמדותיה בעניין ההתנחלויות בשטחים. "אם יכשלו השיחות העם, יבואו בעקבותיהם שיחות נוספות, שאולי יהיו מוצ'חות יותר", ניסה דיין להשתעשע בי תיקויות-שווא.

לרוע המזל לא היה העם אופטימי כמו זה. יותר ויותר חדרה ההכרה ללב העם ואמצעי-התיקשות: הממשלה שטיפחה מערכת תיקויות וציפיות ברמה גבוהה, ניכר שלת לאורך כל הקו. תוך חודשים מספר היא עלולה להביא את ישראל לאחד מי מצבי המשבר הכלכליים. החברתיים והמי דיניים, מהחמורים ביותר בתולדותיה.

ירושלים

מוחמד נגד המדינה

עתירה שהגיש ערבי מירושלים,

מטיבה אור חדש על עקרונות

מגירת העצמאות

של מדינת ישראל

"לכל יהודי יש זכות להתיישב בכל מקום בארץ-ישראל, כשם שכלל ערבי יש זכות

להתיישב בכל מקום בישראל!" טענה זו מושמעת תכופות בפי דוברי הממשלה ל-הצדקת ההתנחלויות בשטחים המוחזקים. באיו מידה עומדת טענה זו במבחן ה-מציאות, ניתן היה ללמוד השבוע. לשניאר פלג מסורת ארוכה של גישול ערבים והפקעת אדמות. במלחמת השיח-רור שימש מפקד-פלוגה בגודד 52 של חטיבת גבעתי, ולפלוגתו יחס חלק מן המעשים שחוארו באחרונה בסרטי-הטל-וויות חרבת חינה. בשנתיים האחרונות משמש שניאר פלג כמנכ"ל החברה לשי-קום ופיתוח הרובע היהודי בעיר העתיקה של ירושלים, ובתוקף תפקידו זה הוא ממונה על ביצוע הפקעות בתי הערבים שברובע.

ולא זו בלבד. הוא גם היה האיש שהורה לאסור על ערבים לרכוש בתים משור-פצים ברובע היהודי, הנבנה מחדש בין חומות ירושלים העתיקה, ולהקפיד שרק יהודים יוכו במיכרוים שמוציאה החברה שלו למכירת דירות שם.

אך השרע סתם בית-הדין-הגבוה-לצדק את הגולל על קאריירת ההפקעות של שני-אור פלג, בהוציא צו-על-תנאי נגד ה-חברה שבראשה הוא עומד, הצו, שהוצא לבקשת מוחמד בורקאן תושב בית-חני-נא. מורה החברה לשיקום ופיתוח הרובע היהודי, לבוא ולנמק בתוך 45 יום מדוע לא יותר למוחמד בורקאן להציע עצמו כממעמד לרכישת דירה ברובע היהודי. כמירכך נדרש משרד-השיכון לבוא ולני מק, בתוך אותה תקופת-זמן, מדוע לא יבטלו הגבלות שונות שהוכנסו בתקנות המיכרוים למכירת דירות ברובע.

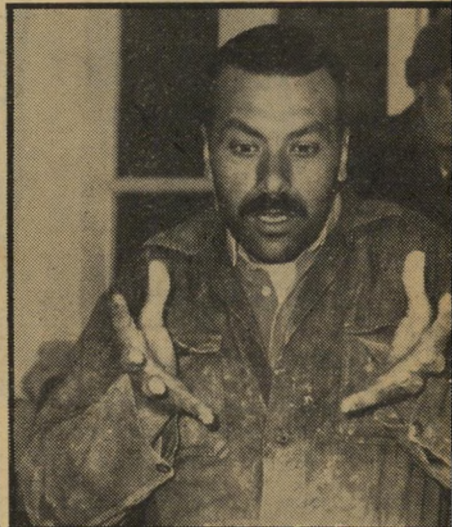
בכך תם שלב ראשון במלחמה שמנהל מוחמד בורקאן מזה 10 שנים ("ליהודים בלבד", העולם הזה 2055), נגד רשויות ממי לכתית אלה, הצבע הערבי בן ה-31 יצא מאותה מערכה מתישה, כשידו על העליונה.

נגד עין הרע. לא לחינם ניהל מוחמד בורקאן את המאבק הממושך. מישפחה, המונה 18 נפשות, פונתה בכוח מביתה שברובע היהודי, בחודש ינואר 1977. סעיד בורקאן, אביו של מוחמד, קנה את הבית שבו מדובר בשנת 1947, והמקום נרשם על שמו בטאבו. לסעיד הישיש היו או שתי נשים, שילדו לו מרי-שנה שני צאצאים, אך כל התינוקות מתו בגיל רך. סעיד, המוסלמי המאמין, הלך אל שייכים ומגיד-יעתידות, והם ציוו עליו להתקן שוב-יונים מעל למשקף ביתו החדש. הוא עשה כך, וראה זה פלא — אחרי שנפטרו באורח מיסותרי 16 תינוקות, התינוק הראשון שנולד בבית החדש היה מוחמד בורקאן, ואחריו שמונה נוספים.

בשנת 1968 שמעו בני בורקאן ברדי, כי שרי-האוצר הוציא צו להפקעת שטח של 116 דונמים בתוך חומות העיר העתיקה. זמן קצר לאחר-מכן, קיבלו מיכתב שבו הצטוו לפנות את ביתם. את הצו הוציא השר לפי חוק, הפקעה לצורכי ציבור, הקיים במדינות רבות בעולם, שעל-פיו רשאי השלטון להפקיע שטח-אדמה פרטי, אם זה דרוש לו לפעור לות פיתוח לשובת כלל הציבור. כך מפקרי עם שטחים פרטיים המפרעים להתקנת כביש, רשת חשמל או קו מים, אלא שבמיקרה זה הוצא הצו לצורך שיקום הריסות הרובע. לא היתה זו פעולה לטרי בת כלל הציבור, כלשון החוק, אלא לטרי בת ציבור מסויים מאד — הציבור היהודי. (התחש בעמוד 26)

ביתו הישן של בורקאן ברובע היהודי על בית המישפחה

עותר מוחמד בורקאן מאבק מר

הנשיא קציר, אדוני ראש-הממשלה, גבירותי ורבותי.

כל מילת פתיחה שכולל לומר, כבר נאמר רה כאן על-ידי הנשיא סאדאת. השתאוות, בשעתו, נוכח החידוש הדראמתי שבפנייה לבית-הנבחרים הישראלי בירושלים, זהה להשתאותי ברגע זה.

כינו אותי "סרבן". אולם, איני דוחה את השלום, אני דוחה רק שלום שנעשה עבורנו, מעל לראשינו, על-ידי אחרים.

אני רואה לפני כמה מושבים ריקים. יש חברים בכנסת זו המסרבים להיות גור כחים על-ימנת לשמוע אותי. ובכן, אימרו נא לנעדרים אלה שיימצאו להם עמיתים גם במחננו-רשלנו. אחדים מחברי המועצה הפלסטינית הלאומית טרבו להיות גור כחים כאשר אדווח על פגישה זו. הם מאשימים אותי באותה בגידה שבה, כך אני מבין, מאשימים גם את ראש-הממשלה שלכם. אחדים מהם מאיימים לתת גיבוי לדיבריהם על-ידי שימת קץ לחיי ולקאריירי רה הפוליטית שלי. הם עלולים לבצע זאת. יש אנשים מרי-נפש בשני הצדדים. יש סיבות למרירות בשני הצדדים.

ואנא, אימרו לאלה שאת מושביהם הריי קים אני רואה כאן, כי אותם מעמיתי הי מאשימים אותי בכגידה במטרה בבואי לכאן — כי אלה הם בני-בריתם! בכוח-תיהם המשותפים הם הפרידו בינינו, ושרי-תו אלה את מטרותם של אלה. אלה שביי-דנו מדברים על מילחמה ללא-קץ נגד ישראל, ומצביעים על עיקשותה של ישראל. ואלה שבצידיכם אומרים: "איננו יכולים לדבר עם אש"ף. הוא רוצה להשרי-מיננו. על מה נוכל לדון עם אנשים הררי ציים להשליכנו לים? אולי על פשרה, שי לפיה ניכנס למים רק עד למוותינו?"

וכך, אתם לא הצעתם לנו דבר, שעה שאנחנו ביקשנו רק הכל. הלא כן? ובכן, באתי לכאן להפשיר את נקודת-הקיפאון הזו. אמת, במשך שנים רבות סירבנו אנו הפלסטינים, להכיר בכם כבמדינה. לגבינו לא הייתם אלא פולשים, אנשים שהובאו מבחוץ על-ידי מישר קולוניאלי. לי, אנומאליה במזרח-התיכון וגם אנאכ-רוניום. בתקופה שבה גוועו שרידיו האחרונים של הקולוניאליזם.

ודאי ייראה לך הדבר כפאראדוקס, מר בגין, אם אפנה אליך כאל תוצר של הקור לוניאליזם. לא היו לוחמים חירות מן הקולוניאליזם עוים ממך ומחבריך — או אמיצים מכם. יורשה לי לומר — במאבקם לשחרר את ישראל מעולה של בריטניה. אך לגבינו לא היה זה אלא השלב האחרון של תקופה קולוניאליטית, שבו אינך משרת עוד את מטרותיה של מעצמה אימפריאליסטית.

אנו מתבוננים בתקופה זו בהיסטוריה של פלסטין מנקודת-ראות שונה משלכם. אתם כעסתם על בריטניה על שלא הניחה ליהודים רבים לליכך לבוא. אנו כעסנו על בריטניה שהניחה ליהודים רבים לליכך לבוא. הם השתלטו על ארצנו.

אך אני באתי לכאן לדבר על שלום. הניסוק בהיסטוריה פירושו עיסוק במה שהפריד בינינו, לא במה שעשוי לקרבנו לכלל מטרה משותפת.

מר בגין, גם אתה

לחמת!

באתי לומר כאן היום כי אני מוכן להכיר במדינת ישראל. אייהכרה גם הוא דבר הנתון במיגבלות של זמן. העץ של ישראל היכה שורשים במרחב. אינכם עוד אירופים או צפון-אפריקאים או מיר-רחתיכונים עקורים. עלינו לעשות את הי צעד הנפשי הדרוש לשם הכרה בעובדה זו. אך גם אתם חייבים לעשות צעד גועו כלשהו. עליכם להכיר בעובדה שאנו, הי פלסטינים, הננו עם.

בתוכנית-השלום שלכם, עד עתה, סי רבתם לעשות זאת. אינכם יכולים להתחש לקיומן של הגדה המערבית של ירדן ושל רצועת עזה, שנכבשו על-ידיכם, או לאנשים החיים שם. משום כך אתם מגי-סים לטפל בהן במקוטעין, בהעניקכם הון שמות מקומיים: יהודה ושומרון. אינכם מוכנים להצות בכך שהאנשים החיים שם הם פלסטינים, חלק של אומה הכוללת שני מיליוני פלסטינים נוספים.